

(Данас, 27.09.2009)

Пре тачно 65 година, 28. септембра 1944. године, куцнуо је час за ослобођење Југославије од фашистичке окупације. Из измучене Совјетске Русије, растрзане од стране фашиста, на Запад је неумољиво јурнула лавина трупа Црвене армије да докрајчи рањеног непријатеља.

У та времена југословенски народ је већ три и по године водио непомирљиву борбу против фашиста. Таласи великих казнених операција хитлероваца лишили су живота на стотине хиљада Југословена. Окупатор је створио у земљи атмосферу страха и насиља. Спровођене су хајке и масовна стрељања заробљеника. Деловале су десетине концентрационих логора у којима је не само партизане него и огроман број цивилног становништва чекала смрт. Међутим, без обзира на атмосферу окупационог терора борба за независност не само да није била прекинута већ је и јачала.

Године 1944. ситуација на европским фронтима суштински се променила. Као резултат корених преокрета совјетске трупе су изашле на српску границу. Команда Црвене армије донела је одлуку о пружању помоћи братском српском народу. Први делови 57. армије прешле су бугарско-српску границу 28. септембра ударивши темељ Београдској операцији.

У белешкама совјетским војницима и официрима речено је следеће: „Друже војниче, наредниче, официру! Ступио си на тле сродне нам по духу и крви Југославије. Увек и свуда памти да ниси дошао у Југославију да би наметао своје законе и поредак, већ да би стигао и уништио Хитлере разбојнике који беже под твојим ударцима.“

Војне операције вођене су у тесној сарадњи са борцима отпора. Руси и Срби су напредовали остављајући за собом братске гробове својих другова по оружју. Црвеноармејци су били свесни да корачају по сродној земљи. Одлазећи даље, на Запад, завештали су својим друговима следеће: ако погину у другој земљи, нека их сахране у словенској Србији. Погинули су. И сахрањени су у Београду. Заједно са српским и руским ослободиоцима југословенске престонице.

Ослобођење је дошло са Истока

Пише: Александар Конузин
понедељак, 28 септембар 2009 13:01

Српско становништво са одушевљењем и радошћу дочекало је своје ослободиоце. Обичан српски народ вршио је позадинске послове, помагао у доставци војног товара и муниције за линију фронта и превозењу рањеника у болнице, спасавао је од Немаца пилоте, оборене над Србијом. За слободу Југославије живот су дали више хиљада војника и официра Црвене армије.

Све горе наведено су историјске чињенице. То је одговор онима који би данас да оцрне совјетског војника-ослободиоца.

Доста путујем по земљи. Имам сусрете са ветеранима. Слушам њихове приче о заједничкој борби наших народа против фашизма. Обилазим споменике на заједничким гробницама Руса и Срба.

Хвала вам, Срби, што водите рачуна о гробовима хероја из Другог светског рата - Руса, Украјинаца, Белоруса, Татара, Казахстанаца, Грузина и многих других народа њихове огромне земље.

После рата многе улице југословенских градова носиле су имена војних команданата Црвене армије. Затим су улице преименоване. Али, људи памте. Добијам писма у којима се Срби изјашњавају за успостављање историјске правде.

Српске улице треба да носе имена својих ослободилаца.

Аутор је амбасадор Русије у Србији